

Sdr. Jernløse sogn - mit fødesogn

- et foredrag i Sdr. Jernsløse præstegård 1991

Sdr. Jernløse sogn. Dette i geografisk henseende ejendommelige sogn. Når man tænker på, at ordet sogn har relation til ordet at søge til en kirke, til et gudshus, så kan man umiddelbart se, at kirken er fejlplaceret, hvis den skulle ligge nogenlunde i centrum.

Nu er sognegrænser ofte begrundet i fysiske/geografiske forhold, og det gælder da også i et vist omfang for dette sogn. Undertiden er skovområder afgrænsende. Dette er tilfældet i den sydvestlige del af sognet, hvor skove danner grænse mellem ikke færre end 5 sogne: Søndersted, Undløse, Frydendal, Mørkøv og Sdr. Jernløse. Ligeledes er der en naturlig grænse mellem Søndersted og Sdr. Jernløse sogn i mosedraget mellem Ll. Knabstrup og Sibberup.

Vore åløb synes også at danne naturlige sognegrænser. Det gælder do ikke det åløb, der begynder i Sibberup mose, løber bag om Snevre, gennem Sdr. Jernløse. Først efter Vomme Vad var den på en korts strækning skeldannende. Det er vel først ved Vomme Vad, at strømmen er så voldsom, at det har været vanskeligt at passere åløbet. Da jeres sognepræst, Chr. Andersen Lund, fastelavns søndag, d. 24. februar i det Herrens år 1754 skulle passere Gille Vad eller Vomme Vad, fik han en sig en slem forskrækkelse. (Se Fra Holbæk amt 1984).

Skal vi give en forklaring på, hvorfor kirken ligger så skævt i forhold til sognets geografiske centrum, må det sikkert være den, at første kom byen, så kirken og til sidst sognets struktur.

Alle byer med endelsen -løse ligger ved eng- og mosetrækninger og skal være blandt de ældste landsbyer. Siden er -torp byerne kommet til, dvs.

Mogenstrup, Krøjerup og Knabstrup. Tidsmæssigt kunne kirken godt have været lagt i en af -torp byerne, men Sdr. Jernløse har sikkert på et tidligt tidspunkt placeret sig som hovedbyen i området. Forskere mener, at -løse

byerne er opstået ved, at en stormand, en høvding har slået sig ned her og lagt de øvrige beboere under sig, hvorved en høvdingegård opstår. Hvorom alting er, så opstår der ret tidligt en hovedgård her i Sdr. Jernløse, hvortil der knytter sig et betydeligt jordtilliggende. Den nævnes i historien allerede 1303, da den sammen med en række storgårde her på egnen tilhørte Hvideslægten. Gårdens fysiske beliggenhed gik siden i glemmebogen, indtil den tidligere førstelærer, Mejer Jensen, i 1946 sammen med andre lokalhistorisk interesserede begyndte at grave søgegrøfter, hvorved rester af murværk og kældre kom til syne her nordøst for kirkemuren. Nationalmuseet kom ind i billedet, og i dag foreligger der en nærmere beskrivelse af gården, som do ikke skal refereres her.

Blandt gårdens mere prominente ejere, som også beboede gården, skal lægen Otto Sperling nævnes. Han huskes bedst for hans mangeårige fængselsophold i Blåtårn, hvor han sad en etage under Leonora Christine og i samme anledning. Var han dog blot blevet ved sin gård her i Sdr. Jernløse, så var hans skæbne næppe blevet så grum, som den blev. Hvorledes det gik til at læge kom hertil, skal kort fortælles.

Ved reformationen inddrog kronen næsten alt kirkegods. Så havde kongen noget at dele ud af og betale gælde med.

I 1571 skænkede Fr. d. II en gård i Nr. Jernløse og 12 gårde i Sdr. Jernløse til sin sekretær Sebastian Swendi. Gennem en sønnetatter arver Margrethe Swendi, der var gift med Otto Sperling, en af gårdene i Sdr. Jernløse. Vi må formode, at det er Jernløsegården, for han taler om "mine bønder", altså hovbønderne.

Han var født i Hamborg, men kom efter, uddannelse ved en række af Europas universiteter, som ung læge til Bergen, hvor han blev gift med den unge og velhavende enke Margrethe. Han fik en strålende praksis, men landets statholder, Christian Urne, lokkede han til Kristiania (Oslo), hvor der ville være udsigt til en endnu større praksis. Statholderens ord holdt imidlertid ikke stik med virkeligheden. De mange herremænd, der ifølge statholderen ville lønne Sperling, udeblev, og Sperling kunne se, at den kapital, han var kommet i

besiddelse af hurtigt skrumpede ind. I ærgrelse herover besluttede familien derfor at forlade Norge og i stedet flytte ned til deres gård i Sdr. Jernløse. I sin levnedsbeskrivelse, som han nedskrev i samtidig med, at Leonora skrev "Jammersmindet", beretter han, hvorledes familien kommer til byen. Det skete i året 1634.

Her gik de begge op i landmandslivet. Hjalp fæstebønder med nye kornsorter, nye grønsager, hør og hamp, mens de til gengæld hjalp ham på forskellig vis.

De anlagde bl.a. fiskedammen til karper og karusser.

I sine erindringer fortæller han også, hvorledes han på de omkringliggende herregårde kom dem til hjælp, når der kom sygdom til huse.

Imidlertid var han allerede i Norge kommet i forbindelse med kongens svigersøn, Corfitz Ulfeldt, og en skønne dag kom der anmodning om at komme til København. Chr. d. Fjerde havde udset ham til at være Medicus ved et nyoprettet Børnehus. Det var familien ikke særlig interesseret i, men Ulfeldt blev

ved at presse på, og Leonora blandede sig også i det. "De vil da ikke, at deres børn skal opdrages i en landsby". Resultatet blev, at de flyttede, og fra da af var Otto Sperlings skæbne knyttet til Corfitz Ulfeldts. Han stod med Ulfeldt, og han faldt med Ulfeldt, selv om det ikke kan påvises, at han direkte havde været med i et forræderi. Ved list blev han lokket i en fælde, blev fængslet,

Københavns fæstning med Blåtårn

kom i Blåtårn, hvor han endte sine dage, mens hans gård i Sdr. Jernløse af kong Fr. d. III blev givet til den mand, der stod for fængslingen af Sperling. Han døde i 1681. Alt dette og mere til kan læses i hans Levnedsbeskrivelse eller

rettere hans Selvbiografi.

Var der således et venskabeligt forhold mellem jordejeren og jordbrugeren i 1600 tallet - i det mindste ifølge dr. Sperling - så synes forholdet ikke at være helt det samme hundrede år senere.

Den almindelig opfattelse er vist den, at sognets præst var en myndighedsperson med magt over sjælene, både her og hisset. Derfor er det et interessant bidrag til belysning af dagligdagen, som den før nævnte sognepræst, Chr. Andersen Lund, giver i en indberetning i året 1768. Han oplyser, at han aldrig opnår den løn, der var stillet ham i udsigt, fordi bønderne smyger udenom, hvor der er mulighed for det. At indtægten af korntidende er variabel er forståeligt, da udbyttet ikke er ens hvert år, men det er offerydelsen, det kniber med. Hvis en kone er frugtsommelig ved påsketid, skriver præsten, får han hverken påske- eller pinseoffer, for så venter bonden til barnedåben. Hvad værre er: Ved sidste pinse blev mindst 50 mennesker borte fra kirken med deraf manglende offergave til præsten. Det går også tilbage med de såkaldte accidenser. Således er der ingen i Søstrup sogn, der nu i fire år har bestilt en ligprædiken, og i Sdr. Jernløse kan der godt gå et helt år uden nogen bestilling af ligprædiken. Præsten skulle også have en del af lønnen i naturalier i form af flæsk, gæs, ænder, høns og æg, men her er det ikke stort bedre. "Vi har ingen høns", sige bondekonen. Men jeg ved dog, hun behøver æg at komme i hovposen, siger præsten. Han vil dog finde sig i det: At sætte stævnemål vil gøre mere skade end gavn, og han vil få ondt rygte. Til sidst kommer han i tanker om, at bønderne i grunden er nogle rare mennesker, der yder ham mangan en tjeneste som at hente et læs tørv i mosen eller et læs brænde i skoven.

Endelig takker han God og kongen for sit embede. Han får dog sit udkomme for sig og sine, om end det er tarveligt.

Helt uden skyld i sine økonomiske forhold var han dog ikke selv. En senere præst, pastor Reingaard, skriver i 1801 om ham: Han var kunstner i alle

håndværksfag, men da han mest passede studerekammeret og arbejdsværelset, som var, som var velforsynet med høvlebænk, drejebænk og alle slags værktøjer, men sjældent kom ud og tilså noget, gik det ude som inde mere tilbagegang end fremgang. De mange børn skøttede sig selv, og konen var en mådelig husholder. I sine unge år havde han bygget stuehuset og pyntet og pudset hele præstegården, som på det sidste nu er næsten brøstfældig på tag og fag.

Christen Andersens eftermæle var godt, og det levede længe både i sognet og blandt embedsbrødre.

Hvis vi nu tager endnu et hundredårigt spring frem i Sdr. Jernløse sogns historie, så bliver det hen over Stavnsbåndets ophævelse i 1788, udskiftningen af jorden og udflytningen af gårdene, skolelov af 1814, en begyndende politisk og religiøs vækkelse i 30'erne og 40'erne, der fører frem til Europas frieste grundlov af 5. juni 1849.

På det religiøse område rejste der sig de såkaldte gudelige forsamlinger. De synes at være fremherskende her i sognet, hvorimod både mormonbevægelse og baptisme fandt nogen tilslutning her på egnen. Baptisterne fik oven i købet deres første samlingshus nede i Tågehusene på grænsen mellem Sdr. Jernløse og Søndersted sogn.

I et vandhul på mine forældres mark, hvor jeg som dreng vandede køer, havde de første baptister her på egnen deres dåbssted. Som det sikkert er kendt, nøjedes de ikke med tre håndfulde vand, men skal foretage en total neddykning.

Vi er tidsmæssigt nået frem til 1864. Sønderjylland er tabt, men med i denne krig havde der været en ung teolog, jøde af fødsel, men konverteret til kristendommen. Han havde deltaget som feltpræst, og derved fattet interesse for de unge mennesker, som han gerne ville gøre et arbejde iblandt. Manden var Ernst Trier, og i

Vallekilde højskole

1865 begyndte han en højskole hos en gårdmand i Vallekilde, tilskyndet hertil af Grundtvig.

Her kom så karle og piger, også fra denne egn, og når de vendte hjem opstod lysten til at styrke og udvikle, hvad de havde hørt om på højskolen og give det videre til deres jævnaldrende. I begyndelsen samledes de i skolestuerne her i Sdr. Jernløse, Nr. Jernløse og i Kvanløse, men det var de ikke særlig glade for,

Vommevad forsamlingshus

og sidst i firserne blev det da også forbudt af myndighederne. Det førte til, at de 4 sogne slog sig sammen og byggede Vommevad forsamlingshus i 1882. Det blev et af de første her i amtet. De, der stod bag det, var en

foredragsforening, som var dannet året i forvejen. Fra at være et vadested, blev Vomme Vad fra nu af et centrum for egnens folkelig og politiske liv med udgangspunkt i grundviske rørelser. Dette sogns præst havde på dette tidspunkt ingen forståelse for, hvad der rørte sig i folket, hvorimod Sdr. Jernsløses skolelærer, Jessen, tog ivrigt del i virket omkring Vommevad. Måske var han også årsagen til, at der i en årrække blev lagt meget vægt på det politiske. Vi er i provisorietiden, hvor højre havde regeringsmagten, men Venstre dannede folketingets flertal, og da lærer Jessen var ungdomsven med Venstres fører, Christen Berg, så har det været nærliggende for Jessen at vægte denne side af forsamlingshusets anvendelse.

Han var en dygtig og respekteret lærer, der dog også kendte sit eget værd. Desværre led han bestandig af økonomiske sorger, og i begyndelsen af 80'erne tog han, uden at meddele hverken sin kone eller myndigheder noget som helst, en billet til Amerika. Hans kone stod tilbage med 12 ukonfirmerede børn. Hans ide var at immigrere og i løbet af et par år hente kone og børn til det fremmede land. Sådan gik det nu ikke. Efter ca. 6 mdr. opgav han sine planer og vendte hjem til Sdr. Jernløse til kone og skole og fortsatte sit alsidige virke, hvor han slap. Så vel var han anskrevet i sognet, dog ikke hos de

højresindede, at den fatale udenlandsrejse hurtigt gik i glemmebogen. Hans forhold til sognets præst, der jo var født formand for skolekommissionen, var og forblev dårligt.

Jeg har nu fortalt, hvorledes linjerne er gået fra højskolen, bl.a. Vallekilde, men også fra andre. F.eks. var en af hovedmændene bag oprettelsen af foredragsforeningen en mand, der hed Jens Jensen. Han havde været på Tune højskole og Hindholm højskole. Senere rejste han fra Nr. Jernløse til Brændholdt og var hovedmanden i oprettelsen af både andelsmejeri og brugsforening i Ugerløse.

Skal man give et nogenlunde fulgyldigt billede af folkelivet i Sdr. Jernløse i sidste halvdel af forrige århundrede, er det naturligt at nævne den anden religiøse bevægelse ved siden af Grundtvigianismen, nemlig Indre Mission. Det er imidlertid langt sværere at finde den historiske linje i denne bevægelse. Det har ikke været muligt at finde ud af, om nogle fra sognet har deltaget i stiftelsen af Indre Mission nede i Ordrup i 1853, men dets førstemand, gårdmand Peder Pedersen fra Pedersminde, ved Ugerløse, har gennemrejst sognene her omkring, så han har formodentlig også været i dette sogn. Vi ved heller ikke om nogen fra sognet i 1866 deltog i mødet ned i Stenlille skole, hvor Vilhelm Bech ved et kup gjorde sig til herre i bevægelsen, således at det blev til Kirkelig Forening for Den Indre Mission og dermed trængte lægmandspræget noget i baggrunden.

Så vidt jeg har kunnet efterforske, så skal vi helt hen til præsteskiftet i 1896, da grev Moltke afløste pastor Richardt som sognets præst. Hans vækkende forkyndelse medførte, at en kreds af sognets beboere, navnlig ungdommen, tog et klart personligt standpunkt i deres gudsforhold, således som det har været kendetegnende for denne bevægelse generelt.

Men i øvrigt har Indre Mission i Sdr. Jernløse været noget atypisk. Her blev ikke bygget Missionshus, som i nabosognene. Man mødte ingen Indremissionærer her. I stedet var det talere, som enten præster, provster, biskopper eller folk på vej til at blive det, med andre ord folk med et bredere syn på det kirkelige område en sædvanligt for denne bevægelse. Deres

samlingssteder var i de enkelte hjem, hvor de samledes om bibel og salmesang for at styrke deres trosliv, eller de mødtes i denne sal for at lytte til talere, hvis ord gav indsigt og udsyn til næring for tilhørerne. Selv om man ikke skal fremhæve den ene frem for den anden, så er det en kendsgerning, at hovedmanden for de større arrangementer var L. P. Jørgensen, Toftegård, ligesom hans svoger Meinert Mejnertsen var det, når det gjaldt arrangementer omkring Vommevad forsamlingshus.

Men se, hermed ændrer mig foredrag karakter fra at være brudstykker af et stykke historie til at være erindringer, som er sande, fordi de er mine, fordi det er sanseindtryk, der er blevet til erindringer, som kun jeg har. I har jeres. Og ikke alene sanseindtryk i mødet med folk og fæ.

Her mødte jeg jo netop i min barndom den generation, der var præget af pastor Moltke, og som selv var med til at præge den næste generation. På min fars knæ, en skammel i en krog eller en sengekant, hvis pladsen var trang, har jeg lyttet til disse mennesker, deres tro og tvivl og bekendelser. Jeg erindrer deres stemmer, deres sang, deres latter. Nu er de alle borte, kun Rigmor Hansen på Tuse plejehjem, hører til dette slægtled.

Mit sogn

Hermed er jeg nået frem til min egen barndom og det, jeg kalder: Mit fødesogn.

Her er jeg holdt frem i kirken efter hjemmedåb, her er jeg konfirmeret, her mødte jeg min livsledsager, og her besøger jeg med taknemmeligt sind mine forældres grave.

På dette sted kom jeg som barn. I den lille sal, som var her for enden, gik jeg i søndagsskole, om ikke med meget lyst og flid. Jeg fandt det mere fornøjeligt at tumle med mine legekammerater i min hjemby, Krøjerup. Hernede var vi fremmede, men søster og jeg. For øvrigt de eneste, der repræsenterede ungdom vest for Snevre smedje. Jeg så dog hen til to højdepunkter, udflugten en sommersøndag og julefesten i denne sal med et kæmpe træ i midten. Så vankede der julegave, godtepose, en hel appelsin og chokolade med lagkage

over i konfirmandstuen. Forståeligt nok var gaven kun lille, da den stod i forhold til de fremmødte gange. Det kunne blive til en postkassesparebøsse eller et eller andet spil, men kærkomment alligevel.

Mine søndagsskolelærere var mange i tal. De gjorde deres bedste, men naturligvis havde de ikke alle lige gode evner for at gøre det spændende. En person, der rakte højere end de fleste, var Herman Larsen, Ærtebjerg. Han kunne gøre det spændende og dramatisk, så Goliats hoved trillede længer væk fra kroppen end først antaget.

Engang kom vi herved til søndagsskole, og her, hvor vi sidder, lå der en kæmpe dyng korn på gulvet. Høsten, som møjsommeligt var båret op på loftet, havde tynget for voldsomt på det gamle loft, og her lå det så alt sammen.

Når vi så havde sunget "Skriv dig, Jesus, på mit hjerte, så skulle vi drenge ud at vise vor akrobatik på vore cykler her ude i gården. En gang gik det galt. En stor dreng kom på tværs af min retning, så jeg tørnede ind i ham.

Skyldsspørgsmålet er aldrig blevet opklaret, men han lovede mig så mange bank, der kunne ligge på min ryg, så den affære øgede ikke antallet af krydser i protokollen. Jeg har ganske vist hørt om Jesus, der kunne stille stormen på søen og opvække Jari datter, men jeg var ikke ganske sikker på, at han ville hjælpe mig.

Jeg var i øvrigt ikke ret stor af min alder, hvad der bekymrede mig en del. Af samme grund kørte jeg en dag ind til doktor Fr. Sandby idet fine lægehus herovre i svinget. Jeg ville have noget medicin, så jeg kunne vokse noget mere. Det fik jeg nu ikke, men dog trøstende ord. "Kør bare hjem igen", sagde Sandby, "jeg lover dig, du skal nok blive lidt større end din far". Og det blev jeg.

Han var en elskelig huslæge, men engang blev jeg nu sur på ham. Jeg havde fået en skrækkelig tandpine, og hverken kamfer eller "De fire slags dråber" hjalp." Kør ned til Sandby og den trukket ud", sagde far. Det gjorde jeg så, og doktoren begyndte at hive og slide i den ormstukne kindtand. Hvad jeg nu kan have gjort eller ikke gjort, så forlod doktoren pludselig lokalet, men kom lidt

efter tilbage med kokkepigen, der var iført stort hvidt forklæde og fornem hvis kappe på hovedet. "Nu skal du se", sagde doktoren, "nu er den tand lige straks ude. Du skal bare folde dine hænder bag stoleryggen, så skal du se". Tænk, så holdt pigen mine arme, så snart jeg rørte dem det mindste, men ud kom tanden.

Tiden gik. Vi begyndte at gå til konfirmationsforberedelse herovre i præstegården. Her mødte vi jævnaldrende både fra Søstrup og Sdr. Jernløse, heriblandt nogle søde piger, som vi drenge skulle gøre indtryk på. Jeg husker dog ikke, at nogen af os gik til værks, som Martin A. Hansen fortæller, han gjorde, nemlig ved at tage en snog med under blusen til præst.

Pastor Petersens undervisning var et udmærket supplement til det, vi havde lært i skolen, hvor bibelhistorie, katekismus og salmevers var hovedbestanddelen. Pastor Petersen var grundtvigianer, så det havde været nærliggende, om missionsfolkenes børn havde søgt til præsten i Nr. Jernløse, men det mindes jeg ikke, at nogen gjorde, således som tilfældet var i nogle andre sogne. Mon det kan tilskrives, den forrige præst, der nok regnedes for missionsmand, men en personlighed, der havde forstået at holde sammen på begge fløje.

Den 19. april 1935 blev jeg konfirmeret, og da jeg et par år efter, havde besluttet at læse til lærer, fandt pastor Petersen mit kendskab til den religiøse verden for ringe, så han indbød mig og lærer Bruuns Erik, der ville samme vej, til en vinters undervisning i religion. Det var venligt gjort af ham.

Utaknemmeligt af mig er det derfor kun at kunne huske fra denne vinter fru Petersens hjemmebagte kage og en storfuld aften på Alfred Nielsens banke, hvor vinden tillod sig at fjerne vort klenodie: Hertz bibelhistorie i lølblade. Vi fór som afsindige ud over marken mod Lysmose for at samle stumperne sammen. Husk på: Den bog havde to af præstens sønner, Poul og Aage, som Ingemann fra Tågeshusene benyttet, før vi to drenge fik den i hænde.

Jo, jeg har mange slags minder fra dette sogn. Her har jeg rod, herfra min verden går.

Afslutning

Vi har nu set lidt på sidste del af det 18. århundrede, det 19. århundrede og nu nærmer vi os slutningen af det 20. århundrede.

Det der skete i sidste halvdel af 1700-tallet havde sit udspring i et nyt menneskesyn, nemlig at alle mennesker er født lige og har samme ret til frihed. Det begyndte i Frankrig og førte til den franske revolution. Tankerne bredte sig ud over Europa og herhjemme førte det til, at den enevældige kongemagt på initiativ af fremsynede ministre som Bernstorff og Reventlow gennemførte forordninger, hvoraf vi bedst husker Stavnsbåndets Ophævelse i 1788. Alle sigtede mod større frihed og dermed ansvarlighed. Kun få bønder forstod selv meningen med det, så langt var de trykket ned i uselvstændighed. Præcis som vi hører om østtyskerne i dag, hvor tempo, effektivitet og ansvarlighed først om mange år, når op på vestens niveau.

Helt anderledes var det 100 år senere. Da var det bønder og borgere, der selv tog affære. Den frihed, der var givet folket med Grundloven i 1848, var blevet stækket ved ændringen i 1866. Nu gjaldt det kamp for at genvinde denne frihed, både politisk, økonomisk og på det åndelige plan. Derfor oprettedes andelsmejerier og slagterier, brugsforeninger, valgmenigheder, ligesom arbejderbevægelsen i disse år organiserede sig og fik fodfæste i samfundet. Nu går vi så mod århundredskiftet. I 1876 skrev digteren og præsten Christian Hostrup i anledning af indvielsen af Foredragssalen på Vallekilde Højskole sangen: "Det, som lysner over vangen, er det aftenrød" og senere hedder det: "Hvad er denne brydningstime? Skumring eller Gry?".

Det samme spørgsmål kan vi stille os i dag.

Jeg forstår godt, hvis knap 300000 arbejdsledige i Danmark føler, at det er skumring. Jeg har selv prøvet det. I min grønne ungdom arbejdede jeg på Knabstrup Teglværk. En dag fik jeg den besked: "Du kommer til at standse på fredag, vi må indskrænke arbejdsstyrken. Jeg følte det som en urimelighed, kasseret, ubrugelig, og jeg tudede af raseri, da jeg kørte hjemad den dag. Jeg forstår godt de ældre, der føler sig usikre på fremtiden, når man ud af fra rene og skære økonomiske betragtninger omkalfatrer deres hverdag.

Flere skumringstendenser kunne nævnes, også på det folkelige og åndelige område. For tiden er det vel kun fodboldkampe og rockkoncerter, der kan begejstre et større publikum.

Nu har Storm P. sikkert nogen ret, når han siger: "Det er vanskeligt at spå, især om fremtiden".

Et er imidlertid ganske oplagt. Danmark står over for en vældig udfordring. Hvad enten vi piber eller synger, er for eller imod, så er vi på vej ind i et tættere europæisk samarbejde, med de 12 EF-lande, med de 14 Nato-lande, med Østeuropa og med Norden. Navnlig bør spørgsmålet om "Det åbne marked" skærpe vor opmærksomhed. Man bruger et fremmedord og kalder det "harmonisering". Den vare er sikkert lettere at sælge, end hvis man bruger det danske ord, for så hedder det "Ensretning". Nu gælder det om for vore parlamentarikere at sætte sig ved bordet og gøre sin indflydelse gældende, fortælle folk syd på, at vi er et gammelt demokratisk folk med nogle grundlovsfæstede normer i samfundet, kultur og religion, so vi ikke vil sælge for "en ret linser".

Det er St. Hans aften. Gennem århundreder er vore forfædre mødtes på denne aften for at brænde blus på vores møde, så hekse og andet troldtøj på vej til Bloksbjerg ikke slog sig ned.

Også vi bør værne om vor hjemstavn, ikke i dum selvtilstrækkelighed, men med respekt for det, der er vores arv.